

DIJAGNOSTIKA KOŽNIH BOLESTI

DERMATOLOŠKA PROPEDEUTIKA

DIJAGNOSTIKA KOŽNIH BOLESTI

- ▶ ANAMNEZA
- ▶ OPĆI STATUS
- ▶ DERMATOLOŠKI STATUS
- ▶ DIJAGNOSTIČKE METODE
- ▶ LABORATORIJSKE PRETRAGE

ANAMNEZA

OBITELJSKA

- *anamnesis familiaris*
- podaci o bolestima u obitelji
- nasljedne i alergijske bolesti

OSOBNJA

- *anamnesis vitae*
- bolesti i ozljede tijekom života

O SADAŠNJOJ BOLESTI

- *anamnesis morbi*
- podaci o sadašnjoj bolesti – vrijeme pojave, simptomi liječenje, profesija, životne navike (naročito kod genitalnih infekcija)

OPĆI STATUS

- ▶ opći simptomi
- ▶ izuzetno važno kod imunosnih bolesti

DERMATOLOŠKI STATUS

- ▶ pregled kože i sluznice
- ▶ inspekcija i palpacija
- ▶ EFLORESCENCIJE – morfološke promjene na koži ,
objektivni znakovi ili simptomi kožnih bolesti
 - ❖ pojedinačne ili brojne
 - ❖ grupirane ili razasute (diseminirane)
 - ❖ simetrične ili asimetrične

DERMATOLOŠKI STATUS

- ▶ EGZANTEM (EXANTHEMA) ILI OSIP – razasute promjene na koži, uglavnom nastaje zbog hematogenog širenja bolesti
- ▶ ENANTEM (ENANTHEMA) – promjene na sluznicama
- ▶ MONOMORFIJA – jedna vrsta promjene
- ▶ POLIMORFIJA – više vrsta promjene

- ▶ Promjene se tijekom bolesti mogu mijenjati, iz primarne nastaju sekundarne

PROMJENE (EFLORESCENCIJE) NA KOŽI

PROMJENE (EFLORESCENCIJE) NA KOŽI

- ▶ u razini kože
- ▶ iznad razine kože
- ▶ ispod razine kože

EFLORESCENCIJE U RAZINI KOŽE

MACULA (MRLJA, PJEGA)

- ▶ promjena u razini kože od koje se razlikuje bojom npr.
- ❖ **teleangiektazije** (trajno proširene krvne žile),
- ❖ **purpura** (krvarenje u kožu),
- ❖ **ephelides** (pjegice),
- ❖ **eritem** (crvena makula zbog vazodilatacije)

EFLORESCENCIJE U RAZINI KOŽE

► **melanoderma** –
hiperpigmentirana
makula

► **leukoderma** –
akromatična,
bezpigmentna
makula

EFLORESCENCIJE IZNAD RAZINE KOŽE

PAPULA (ČVORIĆ)

- ▶ promjena solidne građe veličine od nekoliko mm do 1 cm u promjeru
- ▶ mogu biti polukuglaste, plosnate, šiljaste, konkavne, konične
- ▶ nastaju zbog umnožavanja stanica ili odlaganja različitih supstanci

EFLORESCENCIJE IZNAD RAZINE KOŽE

TUBER (KVRGA)

- ▶ veći čvor crvene ili crvenomodre boje
- ▶ može se raspadati

PLAX(PLOČA)

- ▶ ravno uzdignuće promjera većeg od 1 cm

EFLORESCENCIJE IZNAD RAZINE KOŽE

VEGETATIO (VEGETACIJA)

- ▶ izraslina neravne površine poput cvjetače

KERATOSIS (OROŽNJENJE)

- ▶ ograničeno zadebljanje rožnatog sloja

EFLORESCENCIJE IZNAD RAZINE KOŽE

TUMOR (NOVOTVORINA)

- ▶ promjena koju karakterizira bujanje tkiva izazvano autonomijom rasta
- ▶ benigan ili malignan

EFLORESCENCIJE IZNAD RAZINE KOŽE

URTICA (URTIKA)

- ▶ brzo nastaje i nestaje, ima strme rubove
- ▶ prati je karakterističan svrbež
- ▶ svijetlocrvene ili bijele boje

EFLORESCENCIJE IZNAD RAZINE KOŽE

ERYTHEMA EXUDATIVUM (EKSUDATIVNI ERITEM)

- ▶ morfa veličine manjeg ili srednjeg kovanog novca, nalik na šarenicu ili metu
- ▶ središnji dio se brzo ulekne i postane plavkast, dok rubovi zadrže crvenkastu boju

EFLORESCENCIJE IZNAD RAZINE KOŽE

VESICULA (MJEHURIĆ)

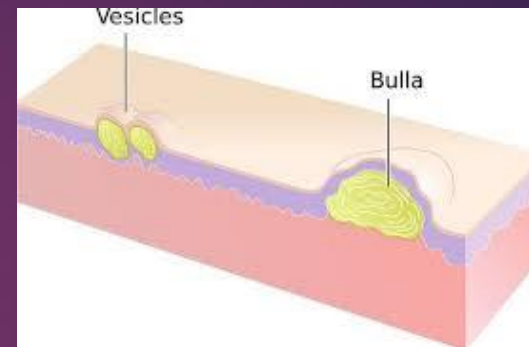
- ▶ ispunjena bistrom ili sukrvavom tekućinom, veličine od nekoliko mm do 1 cm

BULLA (MJEHUR)

- ▶ razlikuje se od vesicule samo veličinom (veća od 1 cm)

PUSTULA (GNOJNI MJEHURIĆ)

- ▶ mjehurić ispunjen gnojem
- ▶ može biti žučkast ili zelenkast)

EFLORESCENCIJE IZNAD RAZINE KOŽE

CYSTIS (CISTA)

- ▶ šupljina čija je unutrašnjost presvučena epitelom (prava cista) ili je obložena vezivom (lažna cista)
- ▶ sadržaj ciste može biti tekući (znoj), polutekući (loj) ili krut (roževina)

EFLORESCENCIJE IZNAD RAZINE KOŽE

CRUSTA (KRASTA)

- ▶ nastaje sušenjem sekreta, tj. sadržaja mjehurića ili pustule

MEMBRANA (OPNA)

- ▶ nastaje nakon oštećenja sluznica jer se zbog neprekidnog vlaženja ne mogu stvoriti kruste

EFLORESCENCIJE IZNAD RAZINE KOŽE

KELOID (KELOIDNI OŽILJAK)

- ▶ poseban oblik ožiljka koji pokazu autonoman rast pa ga neki svrstavaju u beningne mezodermalne tumore

EFLORESCENCIJE IZNAD RAZINE KOŽE

SQUAMA (LJUSKA)

- ▶ rožnata ploča koja nastaje ubrzanim patološkim ljuštenjem – PARAKERATOZA
- ▶ MEKINJASTO-PITIRIJAZIFORMNO LJUŠTENJE, npr. perut
- ▶ DESKVAMACIJA – veće ljuske
- ▶ EKSFOLIJACIJA – velike lamele

EFLORESCENCIJE ISPOD RAZINE KOŽE

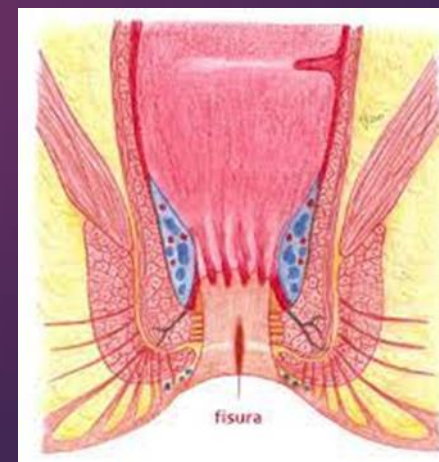
RHAGAS (RAGADA)

- ▶ pukotina nastala na promijenjenoj, rjeđe na nepromijenjenoj koži
- ▶ najčešće na mjestima na kojima je rožnati sloj naročito debeo

FISSURA (FISURA)

- ▶ pukotina na prijelazu kože u sluznicu

EFLORESCENCIJE ISPOD RAZINE KOŽE

EROSIO (ODEROTINA/EROZIJA)

- ▶ površinsko oštećenje epidermisa, zarasta bez ožiljka
- ▶ na mjestu trljanja, kao posljedica pucanja mjehura i mjehurića

EXCORIATIO (OGREBOTINA)

- ▶ linearno traumatsko oštećenje epidermisa

EFLORESCENCIJE ISPOD RAZINE KOŽE

ULCUS (VRIJED)

- ▶ defekt tkiva koji zaostaje nakon demarkacije nekrotičnog tkiva, a seže dublje od epidermalne granice, pa može zahvatiti subcutis i mišiće, redovito zacjeljuje ožiljkom

EFLORESCENCIJE ISPOD RAZINE KOŽE

VULNUS (RANA)

- ▶ oštećenje tkiva koje nastaje djelovanjem vanjskih čimbenika, najčešće pri povredama

CICATRIX (OŽILJAK)

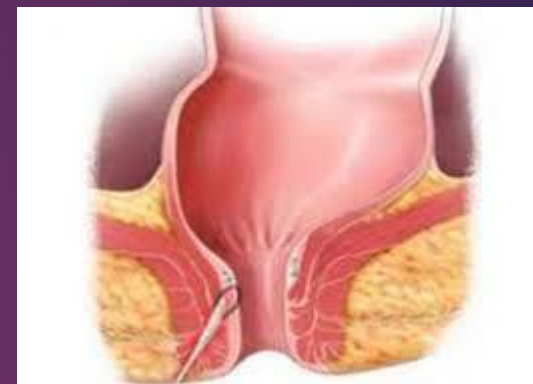
- ▶ promjena nastala kao pokušaj organizma da zacijeli nastalo oštećenje, pri čemu oštećene strukture zamjenjuje vezivno tkivo

EFLORESCENCIJE ISPOD RAZINE KOŽE

FISTULA (FISTULA)

- ▶ cjevasta tvorba kroz koju iz dubine tkiva tekući sadržaj izlazi na površinu kože

ABSCCESSUS (APSCES)

- ▶ je zatvoreno gnojno žarište u koži ili potkožnom tkivu
- ▶ gnojni sadržaj ima tendenciju proboja na površinu

EFLORESCENCIJE ISPOD RAZINE KOŽE

ATROPHIA (ATROFIJA)

- ▶ stanjena koža kroz koju prosijavanju krvne žile
- ▶ može se vidjeti i kao strija

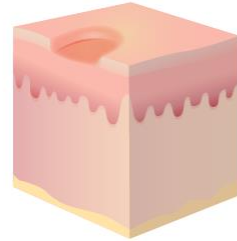
SCLEROSIS (OTVRDNUĆE)

- ▶ koža postaje tvrda kao daska zbog promjena u vezivu
- ▶ ne da se odići u nabor

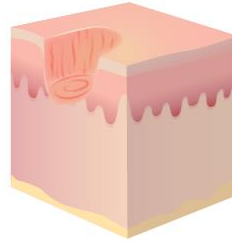

Secondary lesions (modification of original appearance)

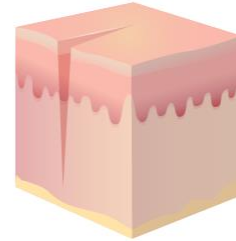
Damaged or diminished skin surface

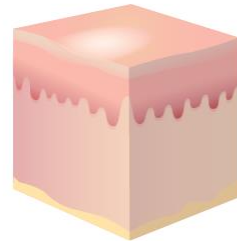
Erosion

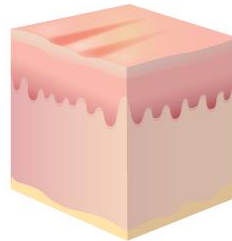
Ulcer

Fissure

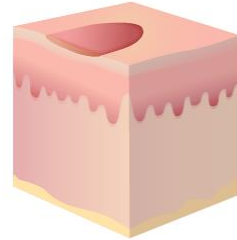

Atrophy

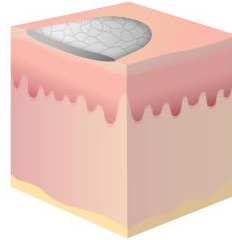

Excoriation

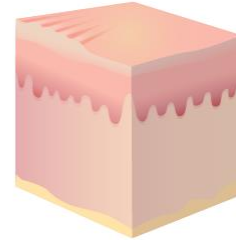
Augmented or increased skin surface

Crust

Scale

Lichenification

DIJAGNOSTIČKE METODE

dermatoskopija

mikrobiološke pretrage

dijagnostika Woodovom lampom

imunofluorescentne pretrage

alergološko testiranje

Dermatoskopija

- ▶ neinvazivna
- ▶ in vivo
- ▶ DERMATOSKOP – izravno mikroskopiranje (povećanje 10 do 40 puta) kože i sluznice
- ▶ 1. KORAK – razlikovanje melanocitne i nemelanocitne promjene
- ▶ 2. KORAK
 - ➔ melanocitna promjena (madež ili melanom)
 - ➔ nemelanocitna promjena (upalne bolesti npr. svrab; poremećaji vlasišta – trihoskopija npr. seboroična keratoza; novotvorine npr. vaskularne strukture, dermatofibrom ili bazocelularni karcinom)

Mikrobiološke pretrage

- ▶ dokaz uzročnika u biološkom materijalu (mikroskopski, bojanjem preparata, kultivacijom uzročnika)
- ▶ imunofluorescentne pretrage

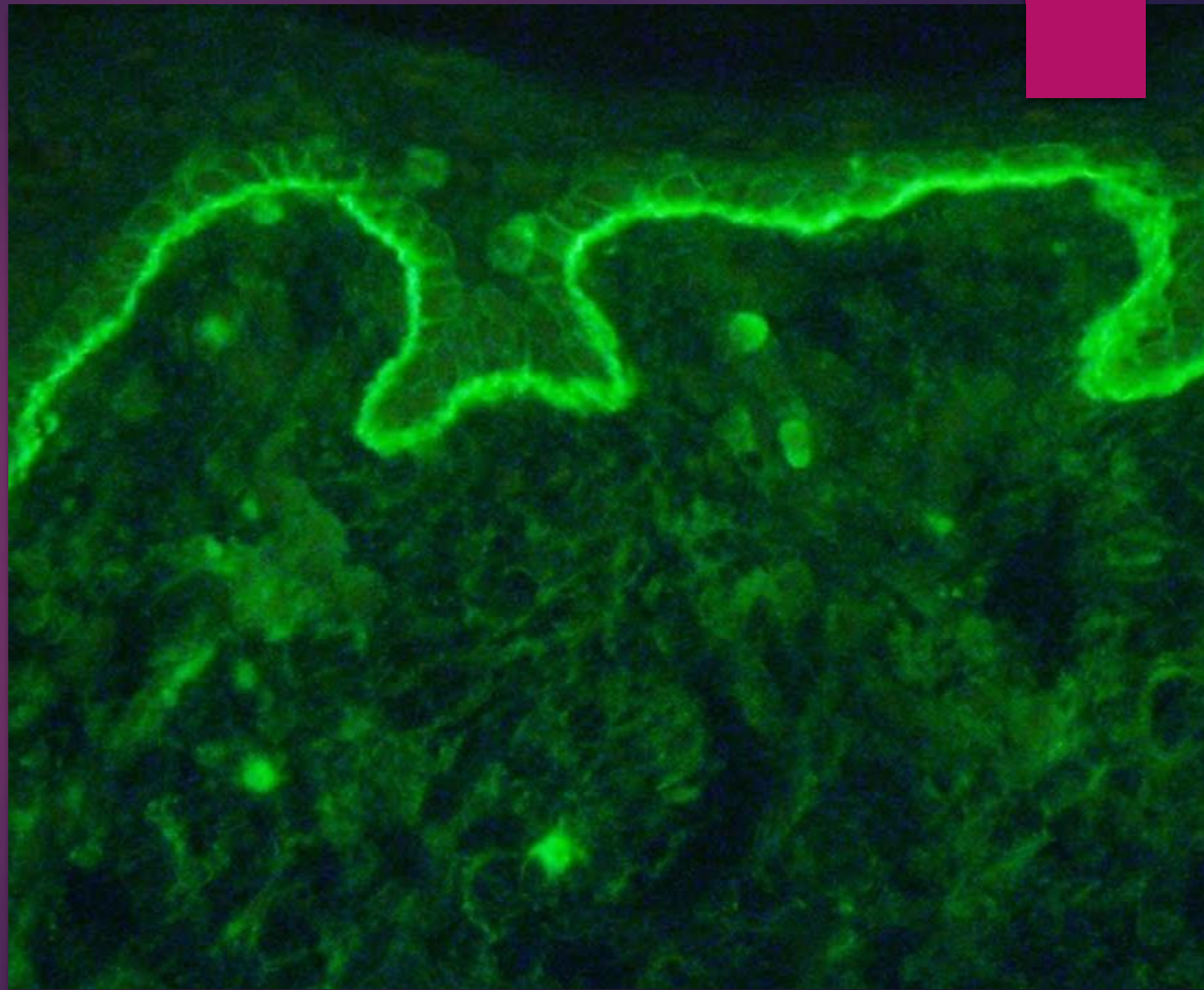
Woodova lampa

- ▶ primjena UV svijetla
- ▶ pojedine dermatoze fluoresciraju određenom bojom

Imunofluorescentne pretrage

- ▶ DIREKTNA (DIF) –
dokazuje
karakteristično
raspoređene depozite
imunoglobulina i
komponenti
komplementa u
uzorku kože
- ▶ INDIREKTNA (IIF) –
dokaz protutijela u
serumu dolesnika s
buloznom
dermatozom

Alergološko testiranje

► In vivo

- epikutano testiranje (patch) – kasna stanična preosjetljivost (kontaktni alergijski dermatitis, atopijski dermatitis, reakcije ne lijekove) – očitavanje nakon 48 -72 h
- test ubodom (prick) – rana humoralna preosjetljivost (urtikarija, angioedem, astma, reakcija na ubod insekta), reakcija na inhalacijske i nutritivne alergene – očitavanje nakon 15 min
- intradermalno testiranje - rana humoralna preosjetljivost , danas se rijetko izvodi

► In vitro (dokaz protutijela u serumu)

- ukupni IgE (RIST)
- specifični IgE (RAST)

LABORATORIJSKE PRETRAGE

- ▶ HISTOPATOLOŠKE PRETRAGE
- ▶ ELEKTRONSKO MIKROSKOPIRANJE
- ▶ BIOKEMIJSKE ANALIZE
- ▶ IMUNOLOŠKE PRETRAGE